

VI PRØVER EN

BOLEX 150 SUPER 8 OP

Mens de fleste småfilmforetagender meget hurtigt efter super 8 formatets fremkomst kunne sende, om ikke andet, så i hvert fald modificerede modeller i handelen til det nye system, så var der ganske enkelte fabrikker, der ligesom tøvede lidt. Blandt disse var det schweiziske firma Paillard, berømt for sine fornemme Bolex-apparater. Denne fabrik, der altid har været kendt for sin ret konservative linje, ventede så længe, at mange fik mistanke om, at man måske slet ikke ønskede at være med i super 8 kapløbet. Men al eventuel mistanke blev gjort grundigt til skamme, da den revolutionerende nye Bolex 150 super for nogle måneder siden kom på markedet. Hermed afsløredes nemlig, at Paillard simpelt hen ikke har villet lave nogen kompromisløsning, men har anvendt den forløbne tid til at konstruere et helt nyt kamera-system, der fuldt ud udnytter de særlige fordele, som kassette-formatet frembyder. Og resultatet er blevet et absolut særpræget kamera af høj kvalitet og i en lækker udførelse.

Den grundlæggende idé i det nye apparat har åbenbart været at betragte objektivet og søger, i det hele taget optikken, som det centrale i kameraet. Disse dele måtte kunne konstrueres som en særlig enhed, og alt det øvrige derefter opbygges rundt om denne. Imidlertid er superkassetten jo ikke helt lille, og tanken meldte sig derfor, om det ikke var muligt at anbringe den et andet sted end bag objektivet, på hvilket sted den ville gøre kameraet unødvendigt stort og klodset — og det var muligt. På Bolex 150 er kassetten nemlig anbragt over linsesystemet med filmen løbende parallelt med den optiske akse!

Øverst altså magasinet, hvori kassetten indsættes let og præcist — lettere end at lægge en plade på gramfonen, som brochuren siger. På hver side af kassetten er der indrettet rum til de fire små type AA elementer, der ifølge brochuren skal række til 15 à 20 ruller film! Rummene er ikke helt lukkede og kan derfor kun yde en vis beskyttelse mod udtrængende syre fra nedslidte elementer. I det ene hjørne findes desuden en lille patron med skruehjul, indeholdende de to PX-13 kviksølvbatterier, der driver lysmåleren og blændemekanismen.

TEKNISKE DATA:

Format: Super 8 system Kodak.

Billedfrekvens: 18 billeder/sek.

Eksp.-hastighed: 1/47 sek.

Værk: El-motor, drevet af 4 stk. Penligh 1,5 V batterier.

Lysmåler: Fotomodstand med 2 stk. »longlife« kviksølv-elementer, type PX 13.

Følsomhedsområde: 25 til 100 ASA.

Brændvidde: $f = 8,5$ til 30 mm.

Blænder: Fra 1:1,9 til 1:16.

Optageafstande (målt fra billedvindue): Fra 0,8 m til ∞ *)

***) Til brug for afstandsindstilling medfølger en meget udførligt udarbejdet dybdeskarphedstabel.**

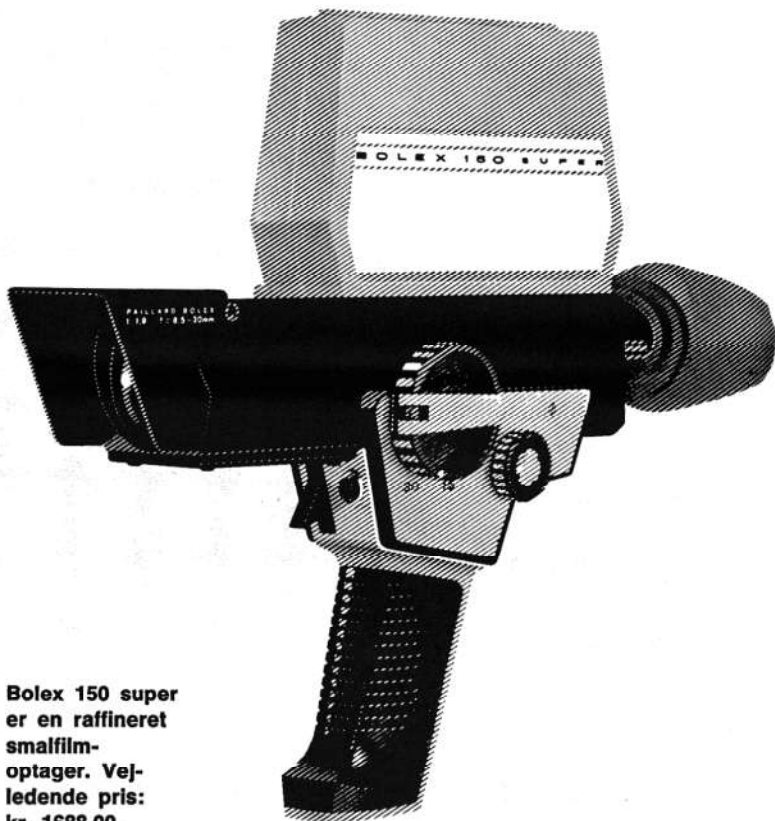
Foruden de forskellige automatiske følere til kassetten er der indvendigt anbragt en lille vippearm, hvormed der manuelt kan omstilles mellem kunstlys- og dagslysoptagelser.

Filmkanalen gør indtryk af særlig fin og præcis forarbejdning, og er, som følge af magasinet særlige udformning, overordentlig let at komme til.

Udvendigt på magasinet finder man en urlignende indikator, der viser, hvor meget film, der er brugt. I stedet for tal og meterangivelse er der brugt markering for hver 8,3 sekund film længde. Viseren springer selv tilbage, når kassetten tages ud, men da jo netop kassette-systemet gør det fristende at have flere film i brug på en gang med deraf følgende hyppig udveksling af kassetter, vil den automatiske funktion nok være generende for nogle.

Ved siden af uret sidder en tostillings omskifter til kontrol af de to sæt batterier med indikering i søgeren.

Den midterste sektion, der er udformet som et rør med kvadratisk lysning, rummer hele det optiske system med lysmåler og automatisk blænde. Selve objektivet

Bolex 150 super er en raffineret småfilm-optager. Vejledende pris: kr. 1688,00.

består af i alt 17 linseelementer, mens der til søgeren er gået fjorten. Lyset fra motivet passerer først fire linsegrupper — afstandsindstilling og variodel — derefter et rektangulært prisme, der afbøjer en lille del af lyset nedefter (til lysmåler og søger), videre gennem endnu to linsegrupper, imellem hvilke filter og blænde er anbragt. Efter disse grupper passerer et 90° prisme, der gennem to afsluttende sæt linser bøjer lyset af til filmen.

Fra det rektangulære prisme afbøjes som nævnt en del af lyset nedad. Her passerer det et temmeligt stort vinkelprisme, der afbøjer lysstråler, svarende til billedudsnittet, bagud gennem søgeroptikken til søgerokularet. Et specielt V-formet prisme, sammenbygget med vinkelprismet, opsamlers det tiloversblevne lys og leder det lodret ned til det lysfølsomme element, der er af CdS-typen.

Søgeren er forsynet med korrektionsanordning, og selve øjestykket kan drejes 180° af hensyn til evt. venstre-synede. Selve søgeren er ikke påfaldende lysstærk, men giver et skarpt og flimmerfrit billede. Uden om det egentlige søgerbillede er det på en art mat-

skive muligt at se, hvad der foregår om motivet.

En viser i søgerens nederste kant angiver den øjeblikkelige blændeværdi — ikke med tal, men på en med forskellige hak inddelt skala, hvilket skulle give hurtigere aflæsningsmuligheder. Skalaen har desuden indikation for for meget og for lidt lys til optagelse. I søgerens øverste kant kommer en lille viser til syne ved filmudløb.

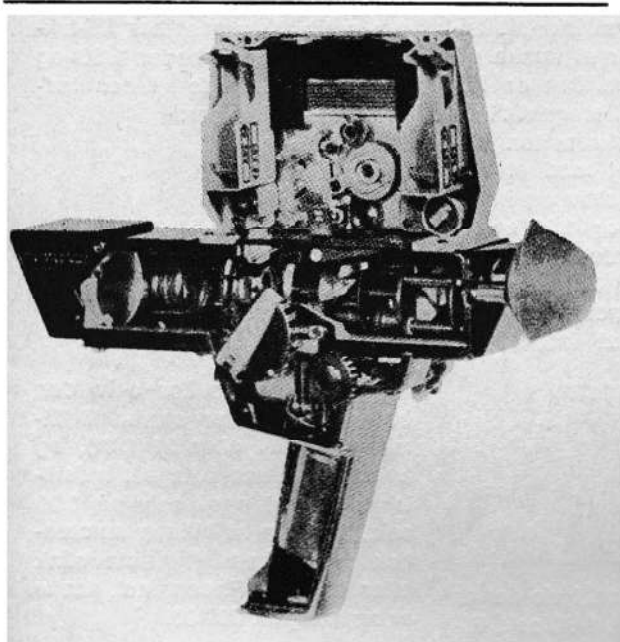
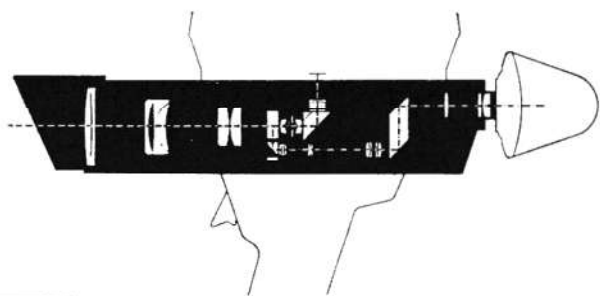
En mærkværdighed ved søgeren — man genkender det fra tidligere Bolex-modeller — er, at det er nødvendigt at holde øjet ret nøjagtigt i den optiske akse. Selv ret små forskydninger giver øjeblikkeligt »black-out«, d.v.s. søgerbilledet forsvinder. Det kan virke ret generende, men er formentlig en vanesag.

Foran objektivet sidder den svingbare skærm, der er medvirkende til at give kameraet dets karakteristiske form. Den tjener både til beskyttelse af objektivet og som solblænde. Lige under denne finder man en slags bajonetfatning, der tjener som holder for filtre og lignende.

På højre side findes holderen til den, specielt til kameraet, konstruerede kinolampe. I lampens

TAGER

AF BJARNE FREDERIKSEN

Et snit gennem den schweitziske optager. Nederst ses objektivkonstruktionen med 2 faste linseelementer forrest, derefter en bevægelig gruppe med 3 elementer til afstandsindstillingen og endelig variogruppen med 4 elementer, som er kittet sammen parvis. Det stråledelende prismsystem i midten sender lys ind til søgeren. Øverst placeres kassetten, hvor lyset gennem optikken eksponerer filmen via et 90° vinkelprisme.

sko sidder en lille nøgle, der, når lampen påsættes, påvirker en lille drejelig tap i holderen. Herved omstilles automatisk til kunstlysoptagelse. Af tappens stilling er det i øvrigt muligt at se, hvad apparatet er indstillet til, uden at det er nødvendigt at åbne magasinet.

Den nederste sektion rummer alle betjeningsorganer og er sammenbygget med det meget fint udformede pistolgreb, i hvilket elmotoren er indbygget. Udløseren sidder bekvemt for både højre og venstre hånd og kan svinges op i et hulrum i den optiske del som sikring mod uønsket udløsning. Med udløseren i denne stilling er der adgang til gevind for trådudløser.

Lysmåleren og blændemekanismen er helautomatisk, og der findes ingen manuelle indstillingsmuligheder. For dog til en vis grad at imødekomme »individualisterne« er der ved siden af udløseren anbragt en knap, hvormed man kan arrettere blænden, og det giver jo en vis blændemæssig frihed. Knappen forekommer i øvrigt lidt upraktisk anbragt, idet f. eks. kejthåndede kun vanskeligt kan betjene udløseren uden også at komme til at trykke på knappen.

På venstre side findes betjeningsgreb for brændviddeindstilling og afstand. Det sidstnævnte er anbragt, så det kan betjenes med tommelfingeren.

Brændviddereguleringen går lidt trægt, og man savner en eller anden form for dæmpede glidelejer. Med den nuværende udformning er det f. eks. ikke muligt at udføre en rykfri »zoomning« under optagelse. Nu har det jo sikkert heller aldrig været tanken med varioobjektivet, så måske kan man tilgive konstruktørerne denne lille svagheit?

På den modsatte side findes en lille drejelig skive, der viser afstandsindstillingen i fod og meter. Skiven er desuden inddelt i forskellige farvede sektorer, der gør det muligt lynhurtigt at indstille til et ønsket afstands-område. Den sidste detalje er vigtig, da der — hvad der forekommer lidt ejendommeligt på så eksklusivt et kamera — ikke i søgeren findes nogen form for hjælp til korrekt afstandsindstilling.

Prøvefilmen viste god tegning gennem alle brændvidder med en præcist virkende lysmåler, der eksponerede korrekt selv under

(fortsættes side 50)

BOLEX 150

(fortsat fra side 17)

tilsigtet vanskelige optageforhold med store kontraster. Søgeren viste pinligt rigtigt selv på mindste afstand, og billedstanden var enestående god — i øvrigt et særkende for alle Bolex-apparater.

Der findes en del ekstra tilbehør til apparatet, og her skal man bemærke, at enkeltbilledudløseren anskaffes som en ekstra enhed, der kobles sammen med trådudløseren.

Sektorblænden er udeladt, sikkert som konsekvens af, at der alligevel ikke findes tilbage-spølingsmulighed — takket være, at super 8 konstruktørerne ganske roligt har negligeret den (forretningsmæssigt) relativt lille gruppe af småfilmere, der gerne ville have haft denne ekstra finesse — og ville ha' brugt den!

Med Bolex 150 i hånden er man ikke et øjeblik i tvivl om, at man står med et apparat af bemærkelsesværdig teknisk standard. Man ser det af den fuldendte »finish«, man mærker det af den perfekte balance — og man hører det, når man trykker på udløseren. Det er givet, at Paillardfabrikkerne endnu en gang — for nu at bruge deres eget udtryk — har placeret sig i småfilmens »Rolls-Royce« række. ■